

Sentits i sentiments

Ramon Guillem
A foc lent
Bromera, Alzira, 2005
136 pàgs.

«Deixares esvarar-se els dits per les cames, i pujant-te la falda vas engarfir les bragues, i alçant una miqueta el cul [...] vas llevar-te-les [...] fins que vas desar-les al damunt de la taula» (pp. 34-35). Aquest és un dels passatges més bonics del llibre sobre el qual volem fer-vos una invitació a la lectura: *A foc lent*, Premi de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida 2004. Andreu V. n'és el narrador i protagonista, i es dedica a escriure, quan se'n sent capaç, i a treballar quan s'hi sent obligat. I l'Andreu parla molt, moltíssim, apassionadament, d'S., del cony i del cos d'S; parla de la seua presència, de la dura absència, i sobretot relata una biografia del sexe entre tots dos.

A foc lent tracta la passió entre els amants,ensem, posant un especial èmfasi en els sentits corporals com a «culpables» de l'excitació prèvia a l'acte carnal. Durant cent trenta pàgines es parla de sensualitat, d'erotisme i de fantasies sexuals, però hi caben també la literatura, la fotografia, l'art, el cinema, el gust pels bons vins, etc. Andreu i les dones que l'envolten són uns sibarites del sexe i dels plaers refinats de la vida, i és a través d'ací, a través de l'excitació pels sentits, on arriben a consumir uns coits espectaculars. Llegiu-ho si penseu que exagerem.

Concretem-ho més. La frase que hem citat al principi s'inclou en una escena en què el narrador ja ha conegut S., i tots dos han anat al pis superior del cafè Malva-rosa. Miren i elucubren al voltant d'unes suggeridores fotografies: «La imatge no sols diu: "Mira'm"»

[...] Diu "Mira'm", però també diu "sóc teua", "estic disposta per a tu". La visió, els sentits, és l'espurna que engega els líquids, la que incita els amants al joc sexual, que ací sempre és previ a la consumació.

Un altre cas. Com a bon degustador dels plaers refinats que és el protagonista, narra un afer que va tindre amb la mare, la P., «d'un nano de deu anys» al qual donava classes privades. Una de les vesprades en què va anar a sa casa, la P. era sola i el xiquet amb son pare al cine. «Em sap mal que hages fet el viatge debades» (pàg. 55), i tot seguit li va oferir un bon vi, un Raimat. Andreu, que patia el mutisme de l'amant, observava com una experimentada P. li parlava de les excel·lències del vi amb un lèxic apassionat, preludi d'una bona fel·lació i d'una degustació del vi mesclat amb altres líquids...

Però hi ha un aspecte del món del sexe i de les seues manifestacions que apareix constantment a la novel·la: el

voyeurisme, l'excitació a través de la mirada del cos dels altres o directament de la visió d'un acte sexual. Després que S. es llevara les bragues i les deixara damunt la taula, no se les havia tornades a posar, i el taxista li va descobrir «la fosca encesa entre les teues cames» (p. 42). Això no fa més que encendre el desig de l'Andreu, lluny de molestar-lo. El sùmmum del *voyeurisme* es produeix en una exposició que visiten. Ells, tots sols a la quarta planta del museu, miren gravats de Picasso on es veu com el pintor Rafael penetra l'amant davall la lasciva mirada del papa Juli II; la visió de les escenes provoca que el protagonista i S. es masturbem mútuament mentre el vigilant de seguretat n'és espectador a través d'una pantalla de circuit tancat.

És curiós com la veu narrativa conta la història a dos interlocutors diferents, i com canvia d'un a l'altre sense avisar. Ens expliquem. En ocasions, com al principi del relat, les paraules de l'Andreu es dirigeixen, perquè ens entenguem, al col·lectiu de lectors; ara bé, de manera intermitent a l'inici i constant a partir de la pàgina 41, ens deixa de banda i les paraules de la història li les conta a S., cosa que fa l'efecte de proximitat física entre els dos. Això crea un curiós relat —Andreu li conta a S. una història que ella ja coneix— amb abundants petjades que ens avisen que nosaltres no hi pintem res, només som uns libidinosos espectadors, *voyeurs*, dels jocs d'altres.

El plaer està servit. Llegiu.

Ricard Ferrer

Que la literatura catalana pateix una sobrecàrrega de premis irrelevants és cosa sabuda. Justament per això cal estar atents als pocs certàmens que encara serveixen de fars de referència. Aquest és el cas del Premi de Poesia Gabriel Ferrater de Sant Cugat, que en pocs anys s'ha convertit en una plataforma de projecció de valors innovadors i fiables, lluny de la sonsònia endormiscada o de les maniobres de màrqueting generacional.

En la primera edició, el va guanyar *La pau del cranc*, de Marc Romera. En la segona edició, *De dalt i de baix*, d'un jove desconegut i molt interessant, Yannick Garcia. En la tercera edició, el premi consolida la seva trajectòria amb un impressionant *Mamut*, del també novell Enric Virgili, un llibre

El mamut encara hi és

que, llegit en diagonal i amb el cap moblat de prejudicis lírics i culturalistes, podria arribar semblar una immensa bestiesa. I no ho és en absolut. *Mamut* s'endinsa en la inexhaurible veta de l'humor obvi, del joc de paraules i de l'absurd, però va molt més lluny de la pirotècnia de l'enginy i la lluentor. Posa el mecanisme de la col·tellada verbal al servei d'un autoretrat impossible, fet d'infinites disfresses.

La veu que diu els cinc-cents sis breus poemes (o microrelats heptasil·làbics) que tracen els contorns de l'immens i mai del tot reconeixedor *Mamut* es transforma insospitadament en bisbe, en cunyat o en poeta, s'identifica a base d'alienar-se. L'únic que es manté constant al llarg del llibre és l'alè del ritme i de la dicció, la tensió entre el tall net i esmolat de cada incursió poètica i el fresc que s'acaba dibuixant per acumulació. La suma de gestos, posicions morals, moments vitals i estats de consciència reflecteix el trossejament i la compartimentació de l'ésser contemporani. Conceptista i sorneguer, Enric Virgili sembla d'entrada jugar a no dir res i acaba dient molt més que no sembla.

Manel Ollé